Մանզումէի Էֆքեար սէնէլուք 300 Նիւսխէ վէ-րիլիւ, սէնէվի գըյմէ-թի խըթ-անպօլ իչին 250 ղը- վէ ալթը այլըը 125 ղը- վէ թաշրալար իչին բօսթա բարասը էյլէնէրէ օլարագ, սէնէվի գըյմէ-թի սաղ աղճէ 250 վէ ալթը այլըը տախի 125 ղը- տուր:
Վէ գէհէր Նիւսխէսի 40 բարաէա սաթըլըր:

Մանզումէի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻԻ

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

Իլանաթ վէ հէր սաթըրը իչին ալըրնճաբ ակչէ 3 իկինճի ամֆա 2, վէ իւչիւնճիւ վէ սայիր ամֆալար իչին 1½ ղը- խան ըրըալընա գօնուլմաճաղ իլանըն սաթըըը 5ղ- տուր։
Մէքթուպ վէ սայիրէ Գալաթաաա Բէնքչէլիկին բադարընտա վագը Ն- 29 խուսի խանընտա կարաալետ Ց- Փանոսեան խմխէ-նէ կէօնտէրիլէճէքտիր:

ԷԼ-ՏԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — ՅՇԺԹ ՃԷՄԱԶԻԼ ԷՎՎԷԼ ՅՅ — 1872 ՅՈՒԼԻՍ 18 ՍԱԼԸ — ԱԼԱՖՐԱՆԳԱ ՅՈՒԼԻՍ 30 — ՆՈՒՄԷՐՕ 1940

DROGUERIE CENTRALE

ՄԷՐՔԷԶԻ ԷՃԶԱԽԱՆԷ

ԻՍԹԱՆՊՕԼ
ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ ՍՕԳԱՂԸ
Ն- 11

ՏԷՎԼԷԹ-ԱՌԻՏԷ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

ԻՍԹԱՆՊՕԼ
ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ ՍՕԳԱՂԸ
Ն- 11

ԼՕՆՏՐԱ, ՎԷ ՓԱՐԻՍ ԷՔՍԲՕԶԻՍԻՕՆԼԱՐԸՆՏԱ ԱԼԹՈՒՆ, ՎԷ ԿԻՒՄԻՒՇ, ՎԷ ԹՈՒՃ ՄԻՏԱԼԵԱ ԱԽԶ ԻԹՄԻՇ ՏԻՐ

Բայիթալիթըն վէ եաղէթլէրին ըսպէչըալըրը, մէզքիւր էճզախանէտէ պուլունըր, ըսպէչըալըզա մախսուս քիմեէվի մահսուլաթ վէ պիրինճի ճինս իլաճլար — Ալըլ էճզալար — ճէրահլըզա վէ ըսպէչըալըզա մախսուս ալէթլար վէ ղայրիհիմ — Ըսպէչըալըրա մախսուս քիթապլար — ՄՕՐԻԻ ՊԱԼԸԳ ԵԱՂԸ —Մաաէն սուլարը —Իլաճ եէրինէ գուլլանըլըր չըրապլար —Փարիս, վէ Վիէննա վէ սայիր չէհիրլէր լէվանտալարը —մէթրօ հիսապը իւզրէ թէրազի վէ էօլչիւ։

ԳՕՄԻՍԻՕՆ ԻԼԷ ՍԱՆԱԹՃԱ ՄԱՀՍՈՒԼԱԹ

ԹԻՄԷԷՎԻ ԽԻՒԼԱՍԱԼԱՐ

ՍՈՒԼՖԱԹ ՏԸ ԳԻՆԻՆ ՄԷՐՔԷԶԻ

ԻԼԱՆԱԹ

Les annonces et abonnements pour la France sont reçus exclusivement chez MM. Orain et Micoud à Paris, Rue Rochechouart, Nº 7.

Բարէ- Լոնրա- սօքագը Ն- 1

BAIN AU SEL DE PENNÈS

Գան զաաֆիյէթինէ, վէ տէրմանսըզլըգա վէ ընդքուղալյէ, վէ սըրագա խաստալըգինէ, վէ պադըրսագ ըսըճակլըգինէ, վէ գարաձրյէր վէ պէլ պէգլէրի խըֆիէթինէ մուպթէլա օլանլարա, գապլըճալար, վէ թուզլու սու վէ չէլիք սուլար, վէ սըճագ տէնիզ սույու համամլարը եէրինէ, ԲԱՆՆԷ ԹՈՒԶՈՒ պանեօ խալլէսինի հէքիմլէր թէնպիհ էյլէմիշլէրտիր։

Մէզքիւր թուզ սաթըլըր խըթ-անպօլուն քեաֆֆէյի էճզախանէլէրինտէ վէ Էվրօպա գապլըճալարընտա։

ASTHME ԹԸԳՆԷՖԷՍ, Նէֆէս սըգըշըգլըգը, Նէֆէս ալըր եօլլարըն քեաֆֆէյի խասթալըգլարը ԹԻԻՊ ԼԸ ՎԱՍԷՕՐ թասիր օլունան պօրու չէքիլինէ գաանն մարիֆէթի իլէ էյիլէչմէքտէ տիր։ Ֆիյ 3 ֆըրանք։

NÉVRALGIES ՍԸՆԸՐ ԱՂԸՐԸՍԸ, տօքթօր ԳԸՐՕՆԻԷՆԻՆ թէրթիպ էյլէմիշ օլտուղու ԱՆԹԻՆԷՎՐԱԼԺԻԳ թասիր օլունան հապլար իլէ անինտէ կէչէր, Ֆիյ, 3 ֆըրանք գութուսու։

Պիրինճի աէրէճէտէ էհլի քիմեա վէ ըսպէչար օլան Լըվասէօրին, Բարիստէ Մօնժ սօգագընտա 14 Նումէրօլու մաղազասընտա վէ խըթ-անպօլտա կէնձիւք պիրատէրլէրին էճզախանէսինտէ պուլունուր։

Գատը քէօյիւնտէ Մուրատիյէ սօքաղընտա մահալլէտէ Նօ- 16 պիր պապ արչալըխանէ տէրունինտէ իւչ օտա իքի սաֆայ պիր ուշագ օտասը պիր մէրմէր պէզիւք ալլու, վէ պահչէսի իլէ սաթըլըգտըր սըր, թալիպի օլան Թագլէճի խանընտա ըէսսամ եաղըճըօղլու Ստեփան աղայէ մուրաճաաթ էյլէմէլէրի։ 5

փանոսեան վարժարան միւտէրրիսլէրինտէն Յըրանըղ լիսանը միւտէրրիսի պօլունմա Մ- կեա- Գըրէպէն, Ֆըրանսըզ լիսանընը վէ քիթապէթինի, իմլ իմլի հիյէթ (աստէզըարաշլուաթըն վէ Ֆիզիք աէրսի վիրմէեէ հազըր օլուպ, խըթէեէնլէրին, մաթլուպըզա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

ԷՎՐՕՊԱՆԸՆ ՄԻՒԽԹԷԼԻՖ ԽՍԹԻԳՐԱԶԱԹԸ ՏԷՖՕԶԻԹՕՍՈՒ

Բումպէլի աէմիր եօլ սէհիմլէրինին ըրօմպէրի 5 էր ղուրուշա օլարագ սահիպի իմզանըն, Գալաթաաա Գօմիսիօն խանը իթթիսալինտէ վագը 16 Նումէրօլու մաղազասընտա սաթըլըր։ Մէզքիւր բըրօմպէլէր, եալընըզ օղուստոս 1 տէ չէքիլէճէք գուրա իչին մուպթէպէր օլուպ, գազանան մէպլաղըն աէօրթտէ պիրինի ալաճագլար տըր։ 350 պինէթ գազանըլ, էնչօղու, 600 պին Ֆրանք գազանաճագ տըր։ Գազանանլար, Պանգ Օթօման Թարաֆընտան կէօսթէրիլէն չէրայիթ անքեամընճա, ալըլ անա պիլէթինին ղըյմէթի նէ իսէ, անըն աէօրթտէ պիր ղըսմընը թէեալյէ իտէրէք, քինտի սէհմլէրինէ աուչէն մէպլաղը սահիպի իմզասան ալաճագլար տըր։

Թէքմիլ Իղրամիյէյի գազանըր բըրօմպէլէր, իւչ չէյրէք պէեադ մէճիտիեէ սաթըլըր։ Մէզքիւր բըրօմպէլէրին սահիպլէրի, բըրօմպէլէրի հէր գանղի նումէրօտա իսէ, այնի նումէրօտա օլան ասըլ անա պիլէթինի սահիպ իմզասան իսթիխլաղէ իտէրէք ֆագաթ, էվվէլինտէն, անա պիլէթինին ֆիաթըր հէր նէ իսէ, անըն պէտէլինի սահիպի իմզասա թէսլիմ իթմէլի տիր։

Մէզքիւր մաղազատա սաթըլան բըրօմպէլէր, ըէսմի մալինի, եանի 400 Ֆրանք տախի գազանըրլար։ Պիր չէյրէքլիք բըրօմպէլէրտէն, օն թանէ ալանլարա, պիր թանէ պաշխէշ վիրիլիր, վէ ալթըշ բըրօմպէ ալանլարա, Պուքրէշ շէհրի պիլէթլէրինտէն պիր թանէ վիրիլիր։

Մէզքիւր մաղազատա, հէր նէվի խաթիլրաղ պիլէթլէրի վէ իղրամիյէլի պիլէթլէր սաթըլըր վէ սաթըն ալըրըր վէ գուբօն, պանգնօթ վէ բիանգօսու չէքիլմիշ պիլէթլէրին պէտէլի վիրիլիր։

Թաֆսիլի մալումաթ ալմագ իսթէեէնլէրին, սահիպի իմզանըն, Գալաթաաա Գօմիսիօն խանը իթթիսալինտէ վագը 16 Նումէրօլու մաղազասընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

Ժ- Տ- ՃԱՆԷԹՕ

> ### ԼՕՀՃՈՒՆ ԼԻԶ ՍՈՒԽՈՒ
>
> Գուլընտան սօքաղը
>
> Բրուսիանըն հէքիմլիք Ագատէմիասը վէ էն միւթէպէր հէքիմլէր, վէ ումումէն քեաֆֆէյի հէքիմլիք Ագատէմիալարը թարաֆընտան թահսին օլունմուշ օլան մէզքիւր ԼԻԶ ՍՈՒԽՈՒ նա խալիսլալ խաէնին եաղլինտէ վէ էլլէրինտէ նէ գըըըէ լէքէլէրինտա օլուր, նէ եաղլը կիւնէշ տէն եանար վէ նէ տէ պօզուլուր։ Կէրէք գատընլար վէ կէրէք էրքէքլէրին թէնինէ պէեազըը վէրտիքտէն պաշգա տէրիյի եումուշատան մէզքիւր սուեուն գուվվէթինի թէձրիպէ իլէ թանըմըշլար տըր։ Մէզքիւր ԼԻԶ ՍՈՒԽՈՒ, եալընըզ Գալաթաաա Նիւգուճէ Գալըըըըմտա 68 Ն- իւ միւրաճաամ Մ- Վէլի՛չ ղումբանեասընըն մաղազասընտա սաթըլըր։

ԳԱՄԻԼԻԱԶԱՐԴ ՏԻԿԻՆ

ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆ ԱՂԷՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱՅԻ ՈՐԴԻՈՅՆ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՑ Ի ԳԱՂՂԻԱՐԵՆԷ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Վ- ԱՃԷՄԵԱՆ

ԳՈՐԾ ԵԿՐՈՐԴ

ԳՈՐԾԱՏԷՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

կը ծախուի ամեն Հայ գրավաճառաց քով: Գին կէս մէճիտ.

Վ Ր Է Ժ

ՎԷՊ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ

Ե Ի

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ

ԳՐԵՑ Տ. Լ.

ՏԷՐ ԵՒ ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ

ԹԱԴԷՈՍ Ա. ԱՆՏՈՆԵԱՆ

կը ծախուի ամեն Հայ գրավաճառաց քով:

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՏԷՏԷԵԱՆ

ԺՕԶԷՖ ՊԱԼՍԱՄՕ

Ալէքսանտր Տիւմայի հռչակաւոր գործերէն մին եղող սոյն հետաքրքրաշարժ վիպասանութեան առաջին հատորը Պօլիս հասած ըլլալով, արդէն բաժանորդներէն կը խնդրուի՝ որ իրենց անդորրագիրը ներկայացնեն Զաղմաճըլար-եօղուշու թիւ 10 Տէտէեանց վաճառատունը, և հոնկէ առնեն նոյն հատորը։

Ութ հատորի բաժանորդութեան գին 70 ղչ.

Մէն մի հատորի գին 1/2 օրծաթ մէճիտ։

ՏԻՒՐՔԻՆԻ ԱՇԳ

Վ Է

ՄԱՀՊՈՒՊԻ ՄԻԼԷԼ

ՕԹՈՒԶ ՊԻՐ ԿԻՒՆԷ ԹԱՔՍԻՄ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ

ՏԸՐ

ՄՈՒՀԱՐՐԻՐԻ ՎԻԶԷՆ ԹԻԼՔԻԵԱՆ

ՍԱՀԻՊ ՎԷ ՄՈՒՆԹԷՇԻՐ Ա. Գ. Թ.

Իշ պու Տիւրքինի աշգ վէ մահպուպէի միլէլ նամ հիքեայէ օն դըրթ ատան իպարէթ օլուպ պէհէր հաֆթա պիրէր գըթ'ա չըգաճագ տըր։ Իշ պու հիքեայէնին պիրինճի, իքինճի վէ իւչիւնճիւ ճիլտլէրի չըգմըշ օլուպ, սաթըլըր հէր իրմէնի քիթապճըլար եանընտա, Քէօբրիւ պաշընտա Պարագատա վէ դաղէթա սաթըճըլար մարիֆէթի իլէ։

Ֆիաթ 2 ՂՇ.

Ի Լ Ա Ն

Պէշինճի օրտուլի հիւմայուն իչին, 88 սէնէսինէ մահսուպէն լիւզում օլան ճէղայի թըպպիյէ պայթագյէ իլէ ալէաթը ճէրրահիյէնին ճինս վէ միգտարընը միւպէյյին տէֆթէրի թանզիմ օլունարագ Տարը շուրայի ասքէրի սըհհիյէ տայիրէսինտէ մէվճուտ օլմագլա ֆիաթընը վագըֆ օլուպ մէզքիւր տէֆթէրի կէօրիպ ալարագ կէօթիւրմէքը վէ մահը թէմուզուն 19 ունճու չէհարշէմպէհ կիւնիւ տայիրէի մէզքիւրէտէ իճրա օլունաճագ միւնագասատա պուլունմագ իւզրէ տէֆթէրի մէզքիւրու ալմաղա թալիպ օլանլարըն իշ պու ճիւմա իրթէսի կիւնիւ տայիրէի մէզքիւրէտէ պուլունմալարը։

11 թէմուզ 1872

Պապը սէրասքէրի։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Խըտիվի Մըսըր հազրէթլէրի, ճումա իրթէսի կիւնիւ հուզուրը Հիւմաեունը ճէնապը Միւլիւքեանէնէ չըգտըգտա, Հէնրի Մարթինի թիւֆէնքլէրինտէն էլլի պին թիւֆէնք իհտա վէ թագտիմ իթմիշ օլտուգլարը իշիտիլմիշ տիր:

Խըտիվի Միւշարիլէյհ հազրէթլէրի էվվէլքի բազար կիւնիւ Պապը սէրասքէրիյէ պիլազիմէ, տէվլէթլու նէճապէթլու Եուսուֆ Իզզէտտին էֆէնտի հազրէթլէրինէ զիեարէթ պույուրմուշլար տըր:

Միւշարիլէյհ հազրէթլէրի, տիւն ախշամ, Մահրուսէ նամ վաբօրա բաքիյէն, Տէրսանէթէն հարէքէթ պույուրմուշլար տըր:

—Խըտիվի Մըսըր հազրէթլէրի, իքինճի տէֆա օլարագ, Էմիրկեն, Պօյաճը քէօյ վէ Իսթինիյէ փագըրլարընա սատագա տագըթտըրմըշ տըր:

—Ամէտէ գալէմի ազասընտան Զիապէյ հազրէթլէրի, Զաթը հազրէթի Շահանէնին իքինճի սըրր քեաթիպի նասպ օլունմուշ տուր:

—Իշիթտիկիմիզէ նէզարէն, հասունիսթլէրին, Լաթինիք տէֆթէրինէ գայտ օլունմալարը Պապը ալի թարաֆընտան մինասիպ կէօրիւլմիւշ տիւր:

—Լա Թիւրքիտէ օգունտուղունա նէզարէն, Մ. Ս. Հանսօն, Գանտիլլիտէքի Իրմէնի մէքթէպինին ենիտէն ինշասը իչին 20 ատէտ Օսմանլը լիրասը իհտա էյլէմիշ տիր:

—Խարիճիյէ նազըրը Սէրվէր բաշա հազրէթլէրի, Նամիզաճ պիւյիւնտուգլարընտան, իւչ տէօրթ կիւնտէն պէրու գօնագլարընտան տըշարը չըգամամագտա տըրլար:

—Թունա վիլայէթինտէ պուլունան օրտույի Շահանէնին ահվալինի թէֆթիշէ մէմուր օլան եավէրի հարպը շէհրիեարի Իպրահիմ բաշա հազրէթլէրի, Թունաեա վասըլ օլուպ, Րուսճուգտուն քեաֆֆէյի գըշլա վէ գալէալարընը թէֆթիշ ու մուայէնէ էյլէտիքտէն սօնրա, Լօմա վէ Սօֆիաեա կիթմէք իւզրէ, օրատան եօլա չըգմըշ տըր:

—Կէչէն ճիւմա իրթէսի կիւնիւ Րուսիա սէֆիրի Ժէնէրալ Իկնաթիէվ ճէնապլէրի, պէրապէրինտէ սէֆարէթխանէնին իքինճի սըրր քեաթիպի պուլունտուղու հալտէ, Ֆէնէրէ կիտէրէք Գուտսը շէրիֆ Րում բաթրիկի հազրէթլէրինէ զիեարէթ վէրմիշ տիր:

—Րումէլի տէմիր եօլ գումբանեասը Սիրքէճի իսքէլէսինտէն Զէյթունպուռնուեա գատար նագլ իյլէտիլի եօլճուլարտան, թարիֆէ մուճիպինճէ, եիւքսէք ֆիեաթ թալապ իյլէմէքտէ իմի: Պու տէֆա իշիտիլտիյինէ նէզարէն, գումբանեայի մէզքիւր, էհալինին իշթիքեասը ուզէրինէ, թարիֆէսընը ենիտէն քէսմիշ իմիշ:

—Կէչէն բազար իրթէսի կիւնիւ, տէվլէթլու նէճապէթլու Եուսուֆ Իզզէտտին էֆէնտի հազրէթլէրի, վէ Սատրըազամ հազրէթլէրի իլէ միւքէլլաֆ Վիլլամ հազարաթը հազըր պուլունտուգլարը հալտէ, մէքթէպի սանայի շակիրտանընըն բէտմի իմթիհանը պիր իճրա, պէյնինճի սընըֆ շակիրտանընտան Գարապէտ Դանիէլ Սարգիս, Գայսէրիլի Կարապետ Սարգիսեան, Արմէտանըլը Աւետիս Միհրան էֆէնտիլէրէ, պիրէր կիւմիշ սաաթ իհտա օլունտուղու կիպի, սայիր սընըֆտան օլանլարա պիրէր բէրկէլ գութուսու իթա օլունմուշ տուր:

—Վիզանթիօ նամ Րում գազէթասընտա օգունտուղունա նէզարէն, կէչէն բէնճշէմպէհ կիւնիւ, Միւսլիւման գատընըն պիրի, Գալաթագճըլար պաշընտա Եէրասիմօն իսմինտէ պիր տիւքքեանճըտան, պիր տուզլինա չաթալ պըչագ սաթըն ալըպ, վէ պիր սաաթ սօնրա կէլիպ ալտըղը շէյլէրի կէրի վիրմէք իսթէր: Տիւքքեանճը, բազարլըգ օլմուշ պիթմիշ բարասընըտա ալմըշըմ տըր տիեէրէք, կէրի ալմագ իսթէմէզ. պունուն իւզէրինէ, մէրգումէ գատըն բարասընը կէրի իսթէեէրէք պաշլա պաղըրըշըպ չաղըրմաեա վէ մէրգումա պիր թագըմ հագարէթլէր իթմէյէ:

Օլ արա, պիր օֆիչեալ իլէ պիրտէ աւքէր կէչէր, պունլար, իշին նէտէն իպարէթ օլտուղունու պիր էյիճէ պիլմէտիքլէրի հալտէ, մէրգում տիւքքեանճըեի իւզէրինէ պիլ հիւճում, մէրգումու աեագլարը ալթընա ալըպ, օլ տէրէճէ տէօվէրլէր քի ազընտան վէ պուրնունտան գան կէլմէեէ պաշլար: Օրատան կէչէն տիկէր Միւսլիւմանլար տախի պունլար իլէ պիրլէշիրլէր: Գօնշուլար զապթիեէ կէթիրթիրիրլէր, փագաթ, օֆիչեալ, զապթիեէլէրէ, պէնի թութմաեա հուգուգունուզ եօգ տըր տէյիպ, մէրգում տիւքքեանճըեը տէօյմէսինէ տէվամ իտէր: Պունուն իւզէրինէ, գարագօլ աւքէրլէրի ճէլպ օլունարագ, մէրգումըն իքի նէֆէր զապթիթանլարը ալըպ ու կիրիֆթ պիրլէ, Պապը զապթիեէեէ կէօթիւրիւրլէր: Զէվալլը տիւքքեանճըեա կէլինճէ, հալի բէք ագըր տըր:

—Զէնտ կիւն ագտէմ Պէօյիւք տէրէտէ Րում միլլէթինտէն տէլիգանլը գահըգճընըն պիրիսի զիեատէ սէրխօշ օլտուղու հալտէ, կինճ հէրնասըլ իսէ գահըգընտան, Պէօյիւք տէրէ էօնիւնտէ տէնիզէ տիւշիւպ նապէտիտ օլուր. վէ իւչ կիւն սօնրա լաշէսի տէնիզտէն չըգարըլմըշ տըր:

—Պունտան իւչ կիւն ագտէմ, Գալաթա սէրայը գարշըսընտա իճրա օլունմագտա օլան պիր էպնիէնին տէրունինտէ խըրվաթլար գուեու գազըմագտէ իքէն, պարութ ալթընըլարը էսնատէ գազաէն խըրվաթըն պիրիսինին եիւզիւ կէօզիւ վէ էլլէրի վէ վիւճուտինին պազը եէրլէրի եանըպ հալտէ խանարագ, թէտավիսինէ պագըլմագ իւզրէ ալթընճը տայիրէ խաստախանէսինէ կէօնտէրիլմիշ տիր:

—Կէչէն հաֆթա, Թաթավլալը կէնճ գատընըն պիրի, քէնտի գօճասընը զէհիրլէմէյէ թէճրիպէ իթմի: Մէրգումէ պիր շարգա իլէ պիր տէ չէմսիյէյէ մալիք օլմագ արզուսինտէ իմի: Գօճասը, պունլարը ալաճաղընը չօգ տէֆա վատ իթմիշ փագաթ վատինին իճրասընտա պուլունմուշ օլմատըղընտան վէ գարը օլ պապտէ իսմիտի գաթ իթտիկինտէն, խանէտէ պուլունան էշեալարտան պաղըլարընը սաթըպ, իսթէտիյի շարգա իլէ չէմսիյէյի սաթըն ալըր:

Ֆէրտասը կիւնիւ, գօճասը, վագթուլի հալի իշիտիպ, գըրըլըպ ալտըղը շարգաեը բարչա բարչա իտէր: Գարը, պունուն իւզէրինէ մէյուսիյէթէ տիւչար օլուր, վէ գարը գօճա պէյնինտէ խըրըլթը էքսիք օլմազ:

Գարը, գօճասընը պաշընտան աթմագ իչին, կէչէն կիւն բիշիրտիյի եէմէքլէրին իչինէ զէհիր գօյուպ, ախշամըզ սուֆրաեա չըգարըր:

Ֆագաթ մէրգումէնին օլ ախշամըզ եէմէք եէմէտիյինի գօճասը կէօրիւպ, շիւբհէլէնէ գահըպ օլուր վէ գօնշուսու պուլունան պիր հէքիմէ, եէմէքլէրի մուայէնէ իթտիրիր. վէ հէքիմ, եէմէքլէրին զէհիրլէնմիշ օլտուղունու թաստիգ իտէր: Գարը անիտէ ալըղ ու կիրիֆթ օլունարագ, Րում բաթրիգխանէսինէ կէօթիւրիւլիւր քի օրատա ճինաեէթինին մուսթահագգ օլտուղու ճէզասընը չէքէճէք տիր:

(Լ. Թայմզ)

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

ՖՐԱՆՍԱ

Բարիս, 26 յուլիս

Տիւնքի կիւն, Տընէնտէ օլտուղու կիպի, շըմալի էեալէթտէ Ազպգօն շէհրինտէ աաքիր իլէ իշլէրի թաթիլ իտէն ամէլէլէր պէյնինտէ ույղունսուզլուգ վուգու պուլտու: Մատէն օճագլարընտա իշլէեէն պիր ամէլէ իլէ տիկէր պիր չօգ ամէլէլէր եարալանտըլար, վէ աաքիր թարաֆընտան չօգ ատամ թէվգիֆ օլունտու:

Պիւթիւն էեալէթտէ պու կիւն կէրէյի կիպի աասայիշի հալ իատէ իյլէտի: Տընէնտէ թէքմիլ սուրէթտէ աասայիշի հալ իատէ իյլէտի: Ամէլէլէրի իշլէրի թաթիլ իթմէեէ թահրիգ իտէն, շիրքէթի միւլքիյէ տիր տէնիր:

Բարիս 26 յուլիս

Շըմալի էեալէթտէ աասայիշի հալ իատէ իյլէտի. ամէլէլէր, ենիտէն իշլէմէեէ պաշլատըլար:

Իսթիգրազ, 1 52 1/2 պաշ իտիեօր:

Պօրտօ 26 յուլիս

Տօն Գարլօս, իսբանեա սինօրունտան, իսբանեալըլարա խիթապէն պիր պէեաննամէ նէշր իյլէտի:

ԻԹԱԼԵԱ

Րօմա 26 յուլիս

Հասուն, պու կիւն պուրաեա վասըլ օլտու:

Րօմա 28 յուլիս

Ճիզվիթլէրին պէօյիւյիւ, շէհրիմիզտէ թէճէմմիւ իտէրէք, պիր մէճլիս ագտ իյլէմիշլէր իշին, ճիզվիթ թարիգաթընըն պէօյիւքլէրինի տավէթ իյլէտի: Պու մէճլիսին պաշլըճա սէպէպի, պու տէֆա Ալմանեատա ճիզվիթլէր թարիգաթընա գարշը իթթիխազ օլունան թէտպիրլէր տիր. մէզքիւր մէճլիստէ սայիր մէսէլէլէրտէն տախի պահս օլունաճագ տըր:

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ

Լօնտրա 27 յուլիս

Շիլիտէքի Ինկիլթէրա վէ Ֆրանսա մասլահաթկիւզարը Մ. Թօմսըն, Իրանտա սէֆիր նասպ օլունտու.

ՌՈՒԼԱՀ–ՊՈՒՂՏԱՆ

Պուքրէշ 28 յուլիս

Տէմիր եօլ նէզարէթի, Բէշթէ խաթթընը պիթիրէճէք տիր:

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ—ԱՄԷՐԻԳԱ

Ճինէվրա 28 յուլիս

Հաքիմլէր մահքէմէսինին, թէճէմմիւլէրինի մէքս իթմէսի, տէօրթ գըթա գուրսան կէմիլէրինին սիլահլանմասընը մէն իյլէմէք իչին Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի, էլինտէն կէլէն զայրէթի իթտի մի, իթմէտի մի, կէօրմէք իւզրէ, ենիտէն Ինկիլիզ գանունլարընը կէօզտէն կէչիրմէեէ իգթիզա կէօրիւլմէսինէ մէպնի տիր: Ինկիլթէրա, մէզքիւր տէօրթ գըթա գուրսան կէմիլէրինտէն իւչիւ իչին, պէն անլէյին սիլահլանմասընը մէն իթմիշ տիմէքտէ, փագաթ, տէօրտիւնճիւսինէ կէլինճէ, Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի, պիր թագըմ թալիմաթլար վիրմիշ, թալիմաթլարը անիտէ իճրա օլունմատըղընտան, Ալապամա գաչապիլմիշ տիր: Գավիէն պիլտիրիլտիկինէ նէզարէն, հաքիմլէր, Ալապամանըն վիրտիյի զարար զիեանլար 7 միլեօն տօլար, վէ Ֆլօրիտա գուրսան կէմիսի իլէ տիկէր իքի գըթա գուրսան կէմիլէրին վիրտիքլէրի զարար զիեանլարը, հէր պիրի իչին, իւչէր միլեօն տօլարա գարարլաշտըրաճագ տըր:

ԹԻՃԱՐԻՅԷ

Լիվըրբուլ 27 յուլիս

Միտլինկ Նիւ Օրլէանս բամուղու, բէնա 10 1/8տէն 1/4

Պու կիւնքի սաթըշ 15,000 պալէա

Բիացասը վիեատէ գավի

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱՑԱՍԸ

Էսհ. Ում. 17 Յուլիս ախշամ գար.	56-35
» » 18 » սապահ աչ.	57-04
» » » » սաաթ 6	57-21
Իսթիգրազ 1865	348-00
» 1863	337-50
» 1869	317-50
Սօսիէթէ ժէնէրալ ագսիօնլարը	11-30
Քրէտի » »	16-23
Շըմէնտըֆէր սէհիմլէրի	176-00
Թրամվայ հիսսէլէրի 1290 ղշ. իտիեօր	
Ստամպօլ պանգասը ագսիօնլարը	1 25
Սօսիէթէ Ավսթրօ Թիւրք	10 90

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՑԱՍԸ 18 ՅՈՒԼԻՍ

Ինկիլիզ լիրասը	109—11
Ֆրանսըզ ալթունու	87—03
Բօլ	89—08
Գըրմից ալթունու	51—16
Պէեազ մէճիտիյէ (փարըը	1—27
Պէշլիք փարըը	4—20
Մէթալիք »	4—32
Պագըր	119-3/4
Կէլէճէք գուբօն սըզօնթօսու	0/0 5 1/4

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԵԱՆԼԸՇ ՊԻՐ ՀԻՍԱՊ

Ազապեան վարժարան շակիրտանը ամթալարը թարաֆընտան ղազէթալարտա, Սամաթեա Թաղ. խորհուրդու թէֆթիշճիլիք ճէմայէթինէ գարշը տէրճ իթտիրիլէն պիր գըթա բրօթէսթօտա, եալընըզ 24 տանէ իմզա պուլունմասընտան ալարագ, պաղըլար, մէքթէպի մէզպուրտա եալընըզ 24 չօճուգ գալմըշ տըր զաննըթմէքտէ իմիշլէր, հալ պու քի, հէր բէտէրտէն վէ եա վալիտէտէն իմզա ալմագ մէկէրչի պիր շարթ մը տըր, վէ մէկէրչի պիր էվտէն իքի եա իւչ չօճուգ պուլունուպտա, եալընըզ պիր քիշի իմզա գօյմասընըն ինթիմալտէն օլտուղու կիպի, պիր էվտէն եալընըզ պիր չօճուգ պուլունուպ տա, ֆագաթ իքի իւչ քիշինին իմզա գօյմուշ օլմասը տախի իհթիմալտէն տէյի՞լ մի տիր. վէ մէկէրչի պէօյլէ պիր նէթիճէ չըգարմագ ճէհալէթ ալէամէթի տէյի՞լ մի տիր:

Մէզքիւր բրօթէսթօնուն իմզասը շիմտի 35 գըթաեա պալիղ օլմուշ տուր, վէ հաթթա հէր չօճուղու պուլունան ֆամիլեատանտա իմզա ալընմամըշ տըր, չիւնքի մութլագ սուրէթտէ, իմզա չօգլուղունա լիւզում եօգ տուր, մատամքի, շակիրտան բէտէր ու վալիտէսի թարաֆընտան, պիզէ գարշը պիր իմզալը պիր տավաճը պիլէ եօգ տուր, եալընըզ պիր իմզալը պիր բրօթէսթօ տախի պիզիմ իչին քեաֆի տիր:

Իմտի, էհալիյէ խապէր վիրիրիզ քի, մէքթէպիմիզտէ 50 նէֆէր շակիրտան վար տըր, վագըա, պու իքթիրալար արասընտա, խանէ պէխանէ կէզէրէք, պէշ ալթը նէֆէր ուֆագ չօճուգլարտան Նունեան վարժարանըա ճէլպ իտէպիլմիշլէր տիր, լաքին օնլարա գարշըլըգ պիզ տախի պէշ ալթը նէֆէր օրատան ճէլպ իթմիշիզ տիր, վէ էկէր իսթէնէճէք օլսագ, վէ մէսարիֆաթընա տահամմիւլ իտէպիլսէք, պու կիւն էլլի ալթմըշ նէֆէր տահա ճէլպ իտէպիլիրիզ, լաքին, պիզ չօճուգ չօղալթմագ իթթիխաֆը նէֆսանիյէթինէ գապըլմըշ տէյիլիզ, վէ սալա ինթիհաճըմըզ տախի եօգ տուր. պու կիւնքի կիւն Սամաթեա մէքթէպինտէ գալմըշ էն ազ իքի եիւզ չօճուգ տահա վար տըր, էկէր արզու իտէն վար իսէ պույուր-

սուն բարասըզ պիր մէքթէպ աչըլը, վէ իճրասընը պիզտէն թալապ իյլէսին։

Մէքթէպիմիզտէ շիմտի 50 նէֆէր շակիրտան պուլունմասընը, պազը պէտխահլար, մէքթէպի մէզպուրուն կիւեա իթիպարտան տիւշմիւշ օլմասընա պիր խապալ ատտ իթմէքտէ իմիշլէր, հալ պու քի էօյլէ տէյիլ տիր, հէր քես պիլիր քի պունտան օն պէշ այ գատար էվվէլ, տէֆթէրճէ 167 նէֆէր շակիրտան վար իտի, վէ հէր մէքթէպտէ տայիմա օլտուղու կիպի, մէքթէպիմիզտէ տախի, տայիմա եիւզտէ օնպէշ եիկիրմի չօճուգ էքսիք կէլտիկինտէն, իւսթ իւսթէ, էն ազը, կիւնտէ 130 շակիրտան պուլունմագտա վէ տէրս ալըպ վէ եէմէք եէմէքտէ իտի. հալ պու քի, կէչէն սէնէքի պիր գաչ այ տէվամ իտէն մուարազատա, պիզէ խասըմ օլանլար, 30 նէֆէր գատարընը չըգարտըգլարընտան, եալընըզ 100 նէֆէր գատար գալմըշ իտի. պիր գաչ այ սօնրա, պիզ տախի, մէքթէպի մէզպուրու պիր ուսումնարան հալ ու հէյէթինէ վազ իթմէք իսթէտիկիմիզտէն, թ. խորհուրդ թարաֆընտան իհտա օլունմագտա օլան 1000 ղշ. իեանէյի թէրք իտէրէք, վէ մէպլաղը մէզպուր իլէ, Նունեան վարժարան պիթէնէ գատար, պիր էվ թութուլուպտա գայրըլմասընա հիմմէթ օլունմասընը իլթիմաս իյլէյէրէք, 40 նէֆէր ուֆագ չօճուգլարա եօլ վիրտիկիմիզ կիպի, սօնրատան պիր գաչ նէֆէր իյի չալըշմաեանլարա տախի եօլ վիրմիշ իտիք, վէ հալիյէ անճագ 55–57 չօճուգ գալմըշ իտի, վէ օն այտան պէրու պիր գաչ նէֆէրտէ քէնտու քէնտույէ էքսիլմիշ, վէ պու մուարազատա տախի սէքիզ օն նէֆէրի չըգարըլմըշ օլուպ, վէ նասըլ քի սէօյլէտիք պիզտէ իգթիզա իտէնլէրին եէրլէրինէ պաշգալարը ալտըղըմըզտան, եինէ 50 նէֆէր շակիրտան պուլունմագտա տըր, վէ էօյլէ պիր մէքթէպ իչին օ գատարը տախի քեաֆի տիր։

Պէօյլէ եանլըշ հիսապ իտէնլէրին քիաֆֆէսիտէ սատէտիլ օլմաեըպ, իւլա իչլէրինտէ պիր նիյէթի ֆասիտէյէ իբտամէթ իտէնլէրի տախի վար տըր, շէօյլէ քի, շակիրտանըն սաեըսընը ազ կէօսթէրէրէք, իեանէյէ հիմմէթ իտէն ղէվաթը համիյէթքիարանըն համիյեէթինի քէստիրմէք իսթէրլէր, լաքին էօյլէ ատամլար պիլմէլի տիրլէր քի, պիզտէ սէպաթ վար տըր, տէյիլ 50, հաթթա 20 նէֆէր տախի շակիրտան գալսա, վէ պիր նէֆէր տախի պաշգապան գալմասա, եինէ, նէ Ագապեան վարժարան, քէյֆիմիզ իսթէմէտիքճէ, գաբանաճագ տըր, վէ նէտէ պիր տէրսին հօճասը էքսիլէճէք տիր։

ՄԷՄՆՈՒՆԻՅՅԷԹ

Իշիթտիկիմիզէ կէօրէ, տիւնքի կիւն Ցամաթիա Նունեան վարժարանընա պիր գըթա բիեանօ ալընմըշ վէ եախուտ կէօնտէրիլմիշ տիր. պիզ մէմնուն օլուրուզ, չիւնքի արզումուզ միլլէթտէ իլէրու կիտէրէք, կիւնտէն կիւնէ մէքթէպլէրիմիզտէ բիեանօ չօղալմագտա տըր, վէ հէյէ շունուն իչին զիեատէ մէմնուն օլուրուզ քի, Ագապեան տիւշմէնլէրի, տիլլէրինտէ, մէզքիւր վարժարանը ֆասլ ու ղէմմ իթմէք իչին, պիր սէրմայէ տախի, ֆուգարա էվլատլարընըն բիեանօ էօյրէնմէսինի իթմէքտէ իտիլէր, հալ պու քի, Սամաթեանըն էն զիեատէ միւթէպէր ֆամիլեալարը չօճուգլարը տախի Ագապեանտա պուլունմագտա օլուպ, վէ էն զիեատէ ֆուգարա էվլատլարընըն չօղու իսէ, տէյիլ Ագապեանտա, իլլա Նունեանտա տըրլար, չիւնքի Ագապեանտա եալընըզ 50 չօճուգ պուլունուպ, վէ Նունեանտա իսէ 150 չօճուգ վար տըր. վէ ումարըզ քի, եավաշ եավաշ 300 նէֆէրի պիլէ աշաճագ տըր, զիրա, տահա տըշարտա չօգ չօճուգ վար տըր։

Պիզ տիւշմէնլէրիմիզ էֆքեարը պաթըլէսինտէ տէյիլիզ, պիզ ֆուգարա չօճուղունուն տայիմա ֆուգարա գալմասընը արզու իտէնլէրտէն տէյիլիզ. պիզիմ իտտիաամըզ օ տուր քի, գաեըգճը վէ պալըգճը էվլատլարը, զէնկին էվլատլարընտան զիեատէ եիւքսէք իլիմլէր վէ կիւզէլ սանաթլար էօյրէնսինլէր։

Պիզ մէզքիւր բիեանօնուն ալընմասը իչին եալընըզ մէմնուն օլմաեըպ, իլլա, իքի ճիհէթլէ տախի իֆթիխար իտէրիզ. իֆթիխար իտէրիզ, չիւնքի, պիզէ պագարագ պիր բիեանօ ալմաեա մէճպուր օլմուշլար տըր, վէ պիր գաչ թանէ տահա ալմաեա մէճպուր օլաճագլար տըր, վէ իֆթիխար իտէրիզ, չիւնքի, օլ ճիհէթլէ պիզի իւչ պուչուգ սէնէտէն պէրու ֆասլ ու ղէմմ իտէնլէր, հիչ տէյիլ իսէ շիմտի, ազաճըգ ութանաճագլար տըր։

Շու միւնասիպէթլէ իքի թօֆահ շէյ նագլ իտէլիմ։

Զօգտան պէրու, պըրագալըմ սայիր սէմթլէրտէն օլանլարը, պիզզաթ Սամաթեատան օլան նիչէլէր, պիզի, բազար կիւնլէրի մէքթէպտէ բիեանօ չալընմագտա վէ աեագ օեունու օյնանմագտա իմիշ տէյի ֆասլ իթմէքտէ իտիլէր, հալ պու քի, մէքթէպիմիզէ բազար կիւնլէրի իսթէյէն կէլիպ, իսթէտիկի տէրսինէ չալըշմագտա իտի. պունտան եէտի սէքիզ այ մուգատտէմ, եինէ Սամաթեալըլար ըէհպէրլիկի իլէ Իւսկիւտարըն Ս. Խաչ մէքթէպի պաշգա պիր նիզամ թահթընա վազ իտիլտիկինտէ, բազար կիւնլէրի խասսէթէն աեագ օեունու վէ բիեանօ տէրսլէրի վիրտիրիլմիշ, վէ էհալի տախի տավէթ իտիլմէքտէ պուլունմուշ իսէ տէ, պունա գարշը քիմսէ պիր շէյ սէօյլէմէմիշ տիր. տիմէք տիր քի, պունլար բիեանօեա վէ աեագ օեունունա զըտտ օլմաեըպ, իլլա պիզէ վէ Ագապեանա զըտտ օլտուգլարընտան, ֆասլ ու ղէմմ իթմէկէ պիր վէսիլէ արամագտա տըրլար. հէլէլիմ իքինճի թօհաֆըղա։

Նէֆսի Սամաթեա իչինտէ, պու կիւնէ գատար պիզի պար վէ երգ իչին ֆասլ ու ղէմմ իթմէքտէ օլուպ, վէ հաթթա պիր Ինկիլիզ ղազէթասընըն պիր իքի լուղէթինտէն, պար վէ երգէ գարշը եազըլմըշ օլմասընա տայիր պիր մաննէա չըգարմաեա չալըշանլար, տիգգաթ իտէլիմ պու նօգթաեա, հէնուզ Նունեան վարժարան աչըլմազտան, վէ տէրսլէրէ պաշլանըլմազտան էվվէլ, գըրգ էլլի նէֆէր գըզ չօճուգլարը կիւնտիւզլէրի ճէլպ իտէրէք, իքի այ գատար, խասսէթէն, Թաշճեան էֆէնտիյէ երգ, վէ Զըրրասճեան էֆէնտիյէ պար տէրսի վիրտիրմիշլէր տիր, վէ քիմսէ օլ վագըթ չըգըպտա, քիմսէյի նէ լիսանէն վէ նէտէ ղազէթալարտա ֆասլ իթմէմիշ տիր. պիզիմ մուրատըմըզ պունտա, ֆասլ իթմէլէրինի արզու իթմէք տէյիլ տիր, չիւնքի պիզ նահագգ եէրտէ մէքթէպ ֆասլ իթմէք եապանըլըկընը ասլա գապուլ իտէնլէրտէն տէյիլիզ, իլլա, շունու անլաթըրմագ տըր քի, պիզի վէ մէքթէպիմիզի ֆասլ իտէնլէր, անճագ պիզ օլտուղումուզ իչին ֆասլ իթմէքտէ տիրլէր. վէ իշթէ պուտա միլլէթիմիզ ախլագընտան տըր։

Պիր իւչիւնճիւ թօհաֆըգ տահա նագլ իտէլի՞մ մի։

Մալիւմ տիւր քի, իւչ պուչուգ սէնէ տիր Ագապեան վարժարանտա կիւնտիւզլէրի գազան գայնամագտա, վէ շակիրտան թէմիզ վէ սըճագ եէմէք եէմէքտէ տիր. վէ պու կիւնտիւզլէրի վիրիլէն սըճագ թաամ սայէսինտէ, չօճուգլարըմըզըն ճիւմլէսինին տախի, տայիմա սըհհէթի պէտէնիյյէսի վէ ըէնկի եէրինտէ պուլունմուշ տուր, վէ համտ օլսուն, պաշգա մէքթէպլէրէ նիսպէթլէ, տայիմա սաղ վէ տինճ պիր հալտէ պուլունմուշլար տըր. հալ պու քի Սամաթեամըզտա վար իմիշ էօյլէ պէտղէպանլար քի, պու էմսալի կէօրիւլմէմիշ իյիլիկիմիզի վէ ֆէտաքեարլըղըմըզը տախի ֆասլ իթմէքտէ իմիշլէր. վէ պու ֆասլլարընտա տա հագգլը օլմագ իչին, թըպգը բիեանօ իչին սէօյլէտիքլէրի, եանի, «իյի էմմա, ախպար, պունլար շիմտի բիեանօեու էօյրէնտիլէր. սօնրա կիթտիքլէրի էվտէ բիեանօ պուլամազլարսա, նէ եաբաճագլար տըր, հալիյլէ մուարազա չըգարաճագլար տըր» տէտիքլէրի կիպի, «նէ՞ տիմէք տիր կիւնտիւզլէրի հէր կիւն սըճագ եէմէք, վէ եէմիշ վիրմէք, վէ սիւպիւ սուֆրատա սիւլիւ չաթալ պըչագլար իլէ թաամ իթտիրմէք, պէլքի եարըն պիր ֆուգարա էվինէ տիւշտիւքլէրինտէ, եավան էթմէք եէմէկէ, վէ էլ իլէ եէմէկէ մէճպուր օլաճագլար տըր» տիմէքտէ իմիշլէր։ Արթըգ պիզ պունլարա ճէվապ վիրէմէյէճէկիմիզտէն, քիմ վիրէպիլիր իսէ օնա իհալէ իտէրիզ։

ԻԽԹԱՐ

Պունտան իքի հաֆթա էվվէլ, պիր թէպրիյէյի գըմմէթ պէնտի պաշլամըշ, վէ պատէհու, Ագապեան տիւշմէնլէրիյլէ տէրքեար օլան միւճատէլէմիզի պիթիրտիկիմիզ սըրատա, մէզքիւր պէնտին պաղըյէսիյլէ տախի, էհալիճէ տէրքեար օլան միւճատէլէմիզի տախի պիթիրմէքլիկէ սէօզ վիրմիշ իտիք. իմտի, շու պիր այտան պէրու ալէյհիմիզտէ կէզմէքտէ, վէ իշիթմէքտէ, վէ սէօյլէմէքտէ, վէ եազմագտա, վէ օգումագտա օլտուղումուզ բիս, եապանի, ագլէ ֆիքըրէ վէ մանթըգա մուղայիր լագըրտըլարտան արթըգ օ գատար պըգմըշ, օ գատար իյրէնմիշ, վէ օ գատար թիքսինմիշիզ տիր, վէ հագըրլատըղըմըզ պէնտ, կէօղլէրիմիզ էօնիւնէ, պիզիմ օ գատար շաշգընլըգլարըմըզը, վէ էհալի թարաֆընտան զուհուրա կէլմիշ վէ կէլմէքտէ օլան օ գատար նանքէօրլիւքլէրի նագշ իյլէմիշ տիր քի, եալընըզ պու գատար սէօյլէմէքլիկի քեաֆի ատտ իտէրէք, վէ... եըրթըպ պիր թարաֆա աթմըշըզ տըր, իմտի, տօսթլարըմըզ ղաթէն պիզի վէ մէքթէպիմիզի պիլմէքտէ տիրլէր, օնլարա պիր տէյէճէկիմիզ եօգ տուր, չիւնքի ղաթէն օնլար պիզիմ իլէ պէրապէր, վէ իչլէրինտէն պազըլար պիզտէն տախի զիեատէ, պու զուհուրա կէլէն վահշիլիքլէրէ էսէֆ իթմէքտէ տիրլէր. վէ տիւշմէնլէր իսէ հիչ պիր շէյէ ագըլ իրմէյէն ճահիլլէր իսէ, ղաթէն, լագըրտը անլամամագլըղա եա նիյէթ իթմիշլէր տիր վէ եախուտ գուտրէթլէրի եօգ տուր. արթըգ պիզիմ տէ օնլարա հիչ պիր շէյ սէօյլէմէք պօրճումուզ տէյիլ տիր, պունտան սօնրա օնլարա իթթապէն օլաճագ ճէվապըմըզ թահգիրանէ պիր սիւքիւթ տիւր. զիրա, պիզ ֆիքիր թիմարխանէճիսի տէյիլիզ, պիզ պու կիւնէ գատար միլլէթիմիզի սէվմիշ իսէք, աճըտըղըմըզ իչին սէվմիշիզ տիր, վէ աճըգտան էօլէնլէրէ բարմաղըմըզլա լօգմա եէթիշտիրմիշիզ տիր, հալ պու քի օնլար, բարմաղըմըզը տախի խիեանէթ իւզրէ ըսըրմաեա գալգըշմըշլար տըր, պիզտէ պունտան պէօյլէ պու հալի տախի պիլէրէք, եալընըզ ախլագը համիտէ սահիպի օլանլար իլէ եաշաեըպ, վէ միւմքին մէրթէպէ տիւշմէնլէրտէն վէ ճահիլլէրտէն ուզագ տուրմալըեըզ։

Պիզ պու իւչիւնճիւ, տէօրտիւնճիւ վէ պէշինճի թէճրիւպէ իլէ, Իսթանպօլտա էհալիմիզին պիր գըսմընըն նէ ախլագ վէ նէ աեարտա օլտուղունու բէք իյի անլատըգ, պիզ Աւետարանըն [illegible] քէլամլարը սահիհլիկինի կէօրչի պիլմէքտէ իտիք, լաքին պիզիմ ղանն իթտիկիմիզ գատարտան տախի ազ օլտուղունու ասլա տիւշիւնմէքտէ տէյիլ իտիք։

Հէլէ պու տէֆա շունու տախի էօյրէնմիշ օլտուղումուզտան, վէ քէնտիմիզ թէքմիլ սուրէթտէ իճրասընա պաշլաեաճաղըմըզտան, տօսթլարըմըզա տախի նասիհաթ իտէրիզ, շէօյլէ քի, քիմքի միլլէթիմիզէ պիր խըտմէթ վէ իյիլիք իթմէք իսթէր իսէ, իչլէրինտէ պուլունարագ իթմէյիպ, իլլա ուզագտա տուրարագ իթմէլի տիր պիր, վէ պիրտէ նէ գատար միւմքին իսէ, իտէճէկի խըտմէթի վէ իյիլիկի էօյլէ ճէօմէրտ ճէօմէրտ վէ նաղ իթմէքսիզին վէ րիճա նիեազ կէօրմէքսիզին իթմէյիպ, իլլա էն քիւչիւք պիր խըտմէթ իչին տախի պին տէրէճէ նազ իտիպ վէ նիեազ թալապ իթմէլի տիր, վէ պուտա տէյիլ պաշգա պիր նիյէթ իչին, իլլա իթտիկի իյիլիկին մագպուլա կէչմէսի իչին, չիւնքի պու էհալի էօյլէ ալըշմըշ տըր։

—Տիւնքի Մանզումէմիզտէքի Լէվանթ Թայմս ղազէթասընըն իքինճի ճիւմլէսի պաշլանկըճընտա, Լիմօնճեան էֆէնտի [illegible] տէմիշ իսէ տէ, սէհվէն [illegible] օլմուշ տուր. վէ պունտա իսէ մանէաճա տախի պիր ֆարգ պուլունտուղունտան, թասհիհինի ճայիզ կէօրմիւշիւզ տիւր։

Յուլիս 16 կիւրակէ օրը Ա. Ն. Ծահնազարեան վարժարանի ուսմանց տարեկան հանդէսը կատարուեցաւ ի ներկայութեան բազմաթիւ հանդիսականաց, որք կը բաղկանային աշակերտաց ծնողքներէն, կղերականներէ և ուրիշ հրաւիրեալ ազգայիններէ։ Հանդէսին սկսաւ վեհ. Սուլթանին Ս. Պատրիարքի և վսեմ. Նուպար բաշայի համար բարեմաղթական երգերով։ Վսեմ. Նուպար բաշա և Ս. Պատրիարքն հանդէսին ներկայ չի կարենալ գտնուելնուն ցաւերնին յայտնած էին նամակաւ հանդիսականաց։ Աշակերտներէն մի քանին գաշնակ զարկին մի քանին ալ ատրրաբանական գեղեցիկ փորձեր ըրին։ Աշակերտներէն Պ. Յ. Թաշճեան Տաճկերէն լեզուաւ վեհ. Սուլթանին և Պ. Սողոմոնեան ալ Ս. Պատրիարքին բարեմաղթութիւններ ըրին։ Ասկէց վերջը Խիւքքճեան էֆէնտի վարժարանին տնօրէնը դպրոցական տարւոյն տեղեկագիրը կարդաց։ Յետոյ Եուսուֆեան էֆէնտի խնամակալութեան կողմանէ Հայերէն և Գաղղիերէն ճառեր կարդաց առաւել վարժարանին տրուած նոր ու գործնական ուղղութիւնը իմացընելու համար։

Յետոյ աշակերտաց անունները կարդացուելով իրենց տրուեցան սոյն տա-

րեկան հանդէսին յիշատակն եղող գըրքերը ։

Լողոֆէթ պէյն ալ որ հանդիսին ներկայ էր Գաղղիարէն լեզուաւ ատենաբանեց և հանդէսը գոցուեցաւ Երեմիա եպիսկոպոսի ատենաբանութեամբն ու օրհնութեամբը ։

Չի մոռնանք յիշել թէ սրահին երկու ծայրեր մէյմէկ հեռագրական գործիքներ դրուած ըլլալով երկու աշակերտք հեռագրով հանդիսականները ողջունեցին որու փոխարէն Լողոֆէթ պէյն ալ դարձեալ հեռագրով «կեցցէ Հայ ազգն» պատասխանեց։ Ատենաբանութիւններն ու փորձերն երգերով ընդմիջեալ էին ։

Պարտէզին մէջ աշակերտք մարմնամարզութեան փորձեր ալ ըրին ։ Հանդիսի միջոցին հանդիսականաց տաքը մեղմացնելու համար օշարակներ ալ բաժնուեցան ։

ՕՐԻՈՐԴԱՑ ՀՈԳԵՒՈՐ ԴՊՐՈՑ ԵՐԿԱՅՆԱԲԱԶՈՒԿ ԱՐՂՈՒԹԵԱՆՑ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԱՊՕԼՈՑ

Խմբագրութեան Արարատ ամսագրոյ

Ամսոյս քանին բաղդ ի հրաւիրմամբ պատահելով յԱղէքսանդրապօլ, լսեցի զանգակների քաղցր ձայները՝ որոնք որ հրամայումէին քաղաքի ազգայնոց երկու սեռին էլ մեծից մինչև փոքրը դիմել նորակառոյց Սուրբ Նշան եկեղեցին, որոնց հետ ի միասին հարկը ինձ էլ ստիպեց գնալ, բայց ամենքն էլ առհասարակ ոգևորուած էին մինչ,ան աշխուժով, մեծի և փոքրի երեսին անպատմելի ուրախութեան ժպիտներ էին փայլում, մէկ կողմից էլ «մերձ է գարուն» աւետող օրը պատասխանումէր նոցա իւր բարեխառն հայայքով, և այսպէս իւրաքանչիւր կողմից զուարճալի տեսարաններ կազմելով կարծես արարչագործութեան ամենափառաւոր օրերից մինը լինէր, ուշադրութիւնս գրաւեց իւր վերայ յայն ատրեան, որ առանց դանդաղելու շտապու մօտեցայ բարեկամիս մէկին խնդրելու այս տարապայման ուրախութեան պատճառը, և ահա՛ անդէն պատասխանին, «չե՞ս գիտեր Օրիորդաց դպրոցի առաջին տարեդարձի հանդէսը կը կատարեն»։ Ո՜վ մեծի բարեբաղդութեանս, ուրեմն աճապարեմ մտանել յեկեղեցին, յորում դեռ նոր պէտք է սկսուէր սուրբ պատարագը. խուռն բազմութիւնը ընդմիջեցաւ, մըտաւ յեկեղեցին Ցաջորդ Հայր Սուրբը, յետոյ աշակերտուհիքը զոյգ զոյգ պատկառելի իմն չարժմամբ պատուելի ուսուցչաց և պարկեշտասուն ուսուցչուհւոյ առաջնորդութեամբ կարգով կանգնեցան յատեան դպիրներու տեղակ երգելու, և սկսաւ սուրբ պատարագը ։ Պատարագիչն էր նոյն ինքն Ցաջորդը՝ Ազատիրեանց բարեշնորհ Հայրը, որ հրաւիրանօք Հոգաբարձութեան առանձին իմն փառաւորութիւն էր տըւել հանդիսին, մանաւանդ թէ որովհետև առաջին անգամն էր որ կ՚տեսնէին Աղէքսանդրապօլու ժամաւէր ազգայինք օրիորդները սուրբ պատարագին դպրութիւն անելը, ուստի ջերմեռանդութեամբ մտեր առած ամենքն էլ կ՚դիմէին. և իրաւ շատ գեղեցիկ և սրտաշարժ կերգէին իւրեանց մատաղ հասակին և իգական սեռի ներդաշնակ ձայներուն համապատշաճ, էլ ո՞ր ապառաժ սիրտ կարող էր անդէն յաւել իւր ջերմ արտասուաց կաթիլները մինչդեռ հրեշտակական ներդաշնակութեամբ կը լսէին սրբազան երգոց անուշութիւնքը, որոնք մերթ ուրախութեան և մերթ տխրութեան զանազան զգացմունքներ էին պարգևում ծովացեալ բազմութեան սրտերին ։

Պատիւ եմ համարում աստանօր չ'թողուլ լռութեամբ նա և Նորին բարեշնորհ Հայրութեան սուրբ պատարագի վերջում արած ազդու ատենաբանութիւնը, որի բովանդակութիւն էր հրաւիրել ժողովրդոց բազմութեան ուշադրութիւնը եպիդ իւրեանց բարերարին երկայնաբազուկ Արղութեանց հանգուցեալ Ղահրաման իշխանի անմահ մեծագործութիւնը և տալ ճանաչել նորա մեծակշիռ երախտեաց հաւասարիքը Աղէքսանդրապօլու ազգայնոց վերաբերութեամբ, որ նա ինքնաբերաբար իշխանը հաճել էր իւր Աստուածահաճոյ նըւիրանաց զոհաբերութեամբ, բաց ի նըպաստելոյ վեց հազար րուբլեաւ շինութեան նոյն Ս. Նշան եկեղեցւոյն՝ տալ հիմնել Աղէքսանդրապօլում սոյն Օրիորդաց դպրոցը տեղւոյն հասարակութեան ներկայ և ապագայ սերնդոց կեանքը բարւոքելու համար, մտաւորական և բարոյական յառաջադիմութեանց նկատմամբ նմանեցնում էր Ս. Հայրը այդ անմահ բարերարին իւր մեծագործութեամբ իբրև գանձի ծածկելոյ յագարակի, գեղեցիկ բացատրութեամբ և իմաստալից խօսքերով հաւաստիացնումէր թէ արդարև երջանկայիշատակ հանգուցեալը իւր առաքինական և ազգասիրական զգացմունքը իբրև պատուական գանձ ի վաղուց հետէ ծածկած ունենալով իւր ազգախնամ սրտի մէջ՝ ահաւասիկ հանեալ զայն կը բաշխէ Ազգային ուսումնականոտ մանկտուհեաց, որով կապացուցանէ իւր արժանաւոր ժառանգ լինելը այն արժանայիշատակ քաջազոր իշխանաց երկայնաբազուկ Արղութեանց Տոհմին, որոնց սխրալի մեծագործութեանց երախտալից արձագանքը շատ դարերու ողջունած է և դեռ կողջունէ . ի վերջոյ մաղթելով յերկնից հոգւոյ փրկութիւն հանգուցեալ բարերար իշխանի և համայնից հանգուցելոց քաջահռչակ տոհմին Արղութեանց՝, բարերարուհի ազնուափայլ Տիկնոջ նորա և պատուելի կտակակատարաց բարօրութեան շատ օրեր, և օգոստափառ ինքնակալ Կայսեր կենաց երկարութիւն որոյ հզօր հովանաւորութեան ներքոյ կամք բարեպէս և կը վայելեմք «նդորրութեան դրօշակաւ ո՛չ սակաւ ազատներու և Կովկասեան փոխարքայի թագաւորական զարգացումն, կնքեաց ատենաբանութիւնը և վեր եկաւ Սեղանից Սուրբ Հայրիկը «Որ օրհնես զայնոսիկ»ը ասելով. և սկսեցին միաբանութեամբ եկեղեցական ուխտի կատարել հոգեհանգիստ պատշաճաւոր մաղթանքներով յանուն հանգուցեալ բարերարին Արղութեանց, և զայն ևս աւարտելուց յետոյ գալով եկեղեցւէն դիմեցին հանդիսականաց բազմութեամբ Օրիորդաց դպրոցը, ուրանոր պատրաստեալ կար սեղանը զանազան խորտիկներով, և յառաջադոյն հրաւիրուած էին Հոգաբարձուած առանձին հրաւիրագրերով յամենայն կարգէց երեւելի անձինք, բարեգործ և բարեգործուհի անդամք, պատգամաւորք հասարակութեան կողմից, ուսուցիչք և ուրիշ պաշտօնական և պատուելի քաղաքացի պարոններ զանազան ազգաց, ամենքն բոլորելով սեղանը նախագահութեամբ բարեշնորհ Հօր իւրեանց՝ ուշադրութիւնը դարձրած էին մասնաւորապէս աշակերտուհեաց վերայ, որոնք կանգնած էին սեղանի հանդէպը ընդմիջելով բարեգործուհեաց խումբը շրջապատող հանդիսականներէն, ամենքի ձեռք փառած մոմեղէններով յոյժ պատկառելի կերպով կանգնած միատեղ՝ ամեն մէկ աշակերտուհւոյ երեսին առանձին առանձին շնորհաց նշոյլներ կը փայլէին. առաջ երգեցին մի քաղցր երգ, երգը ընդմիջելով կարդաց ճառ 'ի դիմաց բոլոր աշակերտուհեաց Օրիորդ Զարդալամ Սէյլանեանցը. յետոյ երգեցին մի երգ ևս. նոյնպէս կարդաց մի ճառ պարկեշտափայլ ուսուցչուհի միանգամայն և վերակացուհի Օրդ. Դպրոցին Տիկին Զարուհի Գիւլումեանցը, նրանից յետոյ Պ. Ղազար Ազայեանցը կարդաց ուշադրութեան արժանի մի կարի ազդու ճառ, յետոյ համառօտ հաշուեցուցակը տարեկան մտից և ծախուց Դպրոցին, հուսկ ապա մի քանի ազգային սրտաշարժ երգեր ևս երգեցին Օրիորդները. Սուրբ Հայրը օրհնելով զսեղան և բոլոր հանդիսականները՝ սկսեցին սեղանոյ վայելելու, սեղանի վերայ ո՛չ սակաւ բաժակներ դատարկուեցան կեցցէներ բարձրացնելով իւրաքանչիւր բաժակի առաջարկութեան վայրկենում, ամենաջերմեռանդ հոգւով հայցում էին յերկնից երկար կեանք հանդերձ բարօրութեամբ շատ օրերով Օգոստափառ Կայսեր կենաց և իւր ծիրանածին գահաժառանգներու և Կովկասեան փոխարքայի թագաւոր և մեծ իշխանի կենաց, մանաւանդ ազգախնամ մեր վեհափառ Հայրապետին թանգակին կենաց, որ իւր ուսումնասէր պաշտելի յատկութեամբ անմոռաց ունի 'ի սրտի զդպրոցս Օրիորդական՝ որպէս և բոլոր ուսասէրնակ Հայոց, խնամելով իւր ազգասէր հովանաւորութեան դրօշակաւ, նաև վասն փրկութեան հոգւոյ այն անմահ բարերար իշխանի երկայնաբազուկ Արղութեանց և ազնուափայլ կենաց իւր կտակակատար բարեպաշտից և բարեպաշտուհեաց ։ Դպրոցում եղած ընծայաբերութիւնքը 'ի զանազան անձանց կը հասանէր մօտ հարիւր րուբլի արժաթ։

Վերոյիշեալ ճառը և համառօտ հաշուեցուցակը նամակիս հետ նուաստաբար առաքելով . . . . խմբագրութեանդ՝ պատիւ ունիմ խնդրել հիւրընկալելու հաճոյքը պատուական ամսագրոյդ իւր հոյակապ թերթերում ճառերու հետ 'ի միասին, և իմ յետադայ զգացմունքս հաղորդել իմ սիրելի հայրենակիցներուն յուրախութիւն և 'ի բերկրանս ուսումնասէր սրտից. երջանիկ օրուանս թանկագին ժամերում արտայայտեալ փրկանքում ապաւորել էր մտայս մէջ երկու զգացումներ միմեանց հակառակ, ահա՛ թէ ի՞նչ են նոքա, մինը փառաւոր հանդիսի վայելչապէս կատարումը յանուն առաջին տարեդարձի սկզբնաւորութեան յիշեալ Դպրոցին Օրիորդաց, որոյ վայելման արժանացած լինելով բաղդի բերմամբ՝ փոքր 'ի շատէ ծանօթացայ ներկային, և հաւաստի եմ թէ՝ որովհետև Դպրոցը ունեցել է իւր պատշաճաւոր ընթացքը շնորհիւ արիաջան ուսուցչաց և պատուելի հոգաբարձուաց, և արդէն ցոյց է տալում համապատասխան լինելը իւր անմահ բարերարի սուրբ նպատակին. իսկ ապագայի համար, իմ տկար երևակայութեանս միջում՝ ինչպէս թանձր մթութեան հետ մի աղօտալի լուսոյ փայփլուն որպէս թէ կայծի ճակատը լոյս տալոյ լինի՝ դաշակվումէ մի լուսաւոր և շատ օգտաւէտ գաղափարներու գարուն, որը անտարակոյս պիտի պտղաբերէ իւր ժամանակին՝ ուսման կենդանի տաճարներ խեղճ Հայկազունեաց կատարեալ մարդիկ նուիրող արժանաւոր մայրեր, որոնք իբրև զօրեղ ձեռքեր թերեւս կարող կը լինին սրբել տառապեալ ազգիս արտասուքը, ջնջել դժբաղդ Հայաստանի սգաւոր հոգւոյ վերայէն այն անողոքելի սև ճակատագիրը, և փարատել նորա բազմադարեան վշտերը. դառնալով միւս զգացմանս վերայ՝ ո՛հ սարսափումեմ յիշել այդ գեղեցիկ սեռի բստ մեծի մասին մինչև ցարդ սեպհականեալ այն ողորմելի վիճակը, այն սարսափելի տխուր կերպարանքը, որոնք թէպէտ իբրև մարդ գիւղ՝ քաղաք բնակելով բոլորովին անտարբերվայրենիներ, անծանօթ է մնացել իւրեանց մութ գաղափարները իբրև մի յերկնային էակէ, այն չքնաղ անդորրութիւնից և աշխարհաշէն խաղաղութիւնից անգամ չճանաչելով իսպառ թէ ի՛նչ նշանակութիւն ունի մեր ընտանեկան կեանքի վերան խաղաղ և անդորր նիստ ու կացը, թող միւս այլ մեր կենաց վերաբերեալ կարևոր սկզբունքները, բարոյականութեան, Աստուածպաշտութեան, տնտեսական կառավարութեան ևլն. ևլն. այդօրինակ մեռեալ արգանդից ո՞ր կենած յոյսը ծնանելու ակընկալիք կը մնայ մեզ, որը յայտնի բաց է արել մեր յառաջև մահու գերեզմանսոյս դժոխային ստուերով ներկած կերպարանքը մանրամասնաբար նկարագրելոյ առժամս հարկ չ'կար, կ'թողնենք ուրեմն նրանց՝ որոնք աւելի յարաբերութիւն ունին մեր ժողովրդական կեանքի հետ, այլ դյսու ամենայնիւ մեր զգացումները միմեանց հետ բաղդատելով՝ յայտնի խոստովանվումեմ իմ տկարութիւնս՝ որ չեմ կարող չափել այն բարերար իշխանի անմահ մեծագործութեան արժէքը՝ որն որ ահաւասիկ իւր բարձր նշանակութեամբ բարդել է Աղէքսանդրուպօլու ազգայնոց վերայ մեծ երախտիք, և կ'դրոշմէ նոցա ներկայ և ապագայ սերնդոց սրտերու մէջ անջնջելի Երկայնաբազուկ Արղութեանց քաջազօր տոհմի անմահ և բարերար անունը. փա՛ռք ուրեմն այն բարերարի հեռատես ոսկերաց՝ որոնք արդարև իբրև պատուական գանձ յագարակի աշխարհիս ծածկեցան, և հանդիստ ի հանդերձեալումն իւր ազգախնամ հոգւոյն, և պատիւ նորա ազնուափայլ ընտանեաց հանդերձ բազմօրեայ բարեբաղդ կենօք։ Ա՛խ, հազար երանի կ'լինէր մեր ապագայ սերնդոց՝ եթէ այսպիսի բարերարաց թիւը օր ըստ օրէ աւելանայր։ Վերջ տալով խօսքերիս կ'մաղթեմ Դպրոցին Օրիորդաց յառաջադիմութեան զարգացումն, պատուելի Հոգաբարձուաց և ուսուցչաց և ուսուցչուհւոյն կարողութիւն և աշալուրջ հսկողութիւն, որպէս զի առաւել բարեկարգութեամբ կարողանայ լրացուցանել և երկրորդ տարեդարձի շրջանը և շարունակաբար աւելի ևս (*) ։

ի 24 ն փետրվարի 1872 ամի

Մելքիսեդէկ Քահանայ Մանուկեան

(Արարատ ամսագիր)

(*) Մոռացայ յիշել որ ինչպէս տեղեկացայ յարդեկի Հոգաբարձուներից, դպրոցի տարեդարձի միւս շրջանները էլ այսուհետև չպէտք է կատարուին մի և նոյն օրը այսինքն փետրվար ամսոյ մէջ, այլ պէտք է կատարուին յառաջիկայ տարիներում ի ժամ հարցաքննութեան ըստ կանոնաւորեալ ուսումնարանաց կանոնին ։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Ղալաթիա բէնձէ մալին բազարընտա
Ն. 29 իբուի խանընտա